

Justering af nyhedsformidlingen i det regionale Danmark

af Frands Mortensen, Preben Sepstrup og Erik Nordahl Svendsen

Målsætning og præmisser

Målet med forslaget om justering af nyhedsformidlingen i det regionale Danmark er at sikre et udbud i alle regioner af nyheder, aktualitetsstof og debat, der både nu og i den digitale fremtid har tilstrækkelig kvalitet til, at borgerne kan træffe beslutninger om samfundsmæssige anliggender på et oplyst grundlag. Dette publicistiske udgangspunkt er grundlaget for det efterfølgende forslag om justering af ressourceanvendelsen.

Nyhedsformidlingen i regionerne leveres i dag i det væsentlige af tre aktører: de regionale/lokale dagblade, de regionale radiostationer og de regionale TV-stationer, dels i deres primære medier, dels på nettet og mobilt. Ingen af de tre har hver for sig tilstrækkeligt med ressourcer til at opfylde formålet, og mangfoldighed, alsidighed og kvalitet opnås ikke ved indbyrdes konkurrence mellem ressource svage aktører.

Målet nås heller ikke ved at forbyde de regionale radio- og TV-stationer at anvende nogle af deres begrænsede ressourcer til at løse opgaven. Lukning af de regionale radio- og TV-stationers hjemmesider vil ikke sikre dagbladene så store abonnements- og reklameindtægter på deres hjemmesider, at der bliver ressourcer nok til at skabe et bedre programudbud end det, der allerede findes på de tre aktørers nuværende hjemmesider.

Løsningen er ikke at reducere ressourcerne i hver region, men at koncentrere anvendelsen af dem og derved opnå synergifordele. Den ressource mæssige begrænsning begrundes af løsningen.

Det er en præmis for forslaget, at dagbladene er hovedleverandør af regionale nyheder, og at deres bidrag til det samlede programudbud derfor må opretholdes. De beskæftiger i dag størstedelen af den journalistiske arbejdskraft i regionerne.

Ordningen må konstrueres så den ressource mæssigt er til gavn for dagbladene samtidigt med, at DR's og de regionale TV-regioners public serviceforpligtelser opfyldes.

Forslaget

Der skal i hver større by (inkl. hovedstaden) skabes "en stor hjemmeside", der samler den journalistiske formidling af stof af samfundsmæssig betydning, og som sikrer borgerne et mangfoldigt og alsidigt programudbud af kvalitet. Hjemmesiden skal være gratis og frit tilgængelig for alle. Hjemmesiden kan bringe reklamer. Hjemmesiden drives af den koncessionshaver, der nævnes nedenfor.

Alle licensfinansierede stationer samles under én hat. TV 2-regionerne overføres til DR, og deres programmer sendes bl.a. på DR1, men de kan også findes på DR's andre fem kanaler.

Produktion af **nyheds- og aktualitetsprogrammer** i de regionale radio- og TV-udsendelser udbydes samlet i koncession i hvert koncessionsområde. Udgangspunkt er en fast pris (f. eks. 80 mio. kr. årligt, der tages fra licensen), og Radio- og tv-nævnets udvælgelse sker via skønhedskonkurrence. Løbetid er f. eks. otte år. Udsendelserne sendes på DR's kanaler, og DR har det redaktionelle ansvar, ganske som det gælder, når DR anvender entreprisproducenter.

Produktion af andre regionale radio- og TV-programmer end nyheds- og aktualitetsprogrammer foretages af DR.

Vinderen af koncessionen forpligtes til at etablere "den store hjemmeside" i alle større byer i koncessionsområdet. For byen København/hovedstadsområdet skabes en lignende ordning.

Antallet og omfanget af koncessionsområder/regioner justeres. De byer, der skal have hjemmesider, lægges fast før udbuddet.

Radiolovens §10 om public service skal overholdes i "den store hjemmeside", evt. med enkelte præciseringen med hensyn til omfang og opdatering af nyheder, men ikke med detaljer som i Radio 24Syv. Nyhederne på radio og TV skal også overholde § 10, da de sendes under DR's redaktionelle ansvar. Radio- og tv-nævnet styrkes og fører tilsyn med "den store hjemmeside" med mulighed for normale sanktioner.

Vinderen af koncessionen er frit stillet til at udgive andre medier, f.eks. dagblade og andre trykte medier efter eget ønske – det gælder både frekvens, indhold og finansiering. Her gælder §10 ikke. Eksisterende (og evt. nye) statsstøtteordninger kan fortsætte/oprettes.

Vinderen kan ved siden af "den store hjemmeside" oprette egne hjemmesider med selvvalgt indhold, og disse kan finansieres af både reklamer og abonnement.

DR forbereder et 'kontrolbud', der anvendes, såfremt der ikke indkommer kvalificerede bud på koncessionen.

Opgiver koncessionshaver at videreføre koncessionen (f. eks. pga. egen konkurs), udbydes den igen i en ny otte-års periode.

Der etableres en overgangsordning efter de arbejdsretslige regler for de ansatte i radio- og TV-kanalerne.

Konsekvenser for de nuværende aktører

De public service-forpligtelser, DR og de regionale TV-stationer er pålagt, kan fortsat opfyldes. Dog overgår driften af DR's regionale nyhedshjemmesider til en ekstern producent.

De dagblade, der ikke vinder koncessionen i deres område, vil lukke inden for kort tid. Det er muligt for flere bladhus i samarbejde at byde på en koncession, og det vil fremme de fusioner, der allerede er i gang. Ordningen vil accelerere en udvikling, der ikke kan stoppes. Den kommende regionale opdeling kan uden større vanskeligheder indpasses i forhold til de tilbageværende bladhus.

Ordningen garanterer ikke, at det bliver de regionale bladhus, der vinder koncessionerne, men det er sandsynligt, da de i forvejen har de regionale journalistiske ressourcer og den erfaring, der skal til for at kvalificere sig i skønhedskonkurrencen. Landsdækkende dagblade kan ikke hindres i at byde, hvad andre medier heller ikke kan.

Koncessionshaver kan i konkurrence med de eksterne producenter byde på andre entrepriseopgaver, f. eks. de dele af TV 2/Danmark A/S' og DR's programmer, der i øvrigt sendes i udbud.

TV 2/Danmark A/S kan fortsat sende regional TV-reklame, da sendernettet er regionaliseret.

At flytte de regionale TV-udsendelser væk fra TV 2/Danmark A/S' hovedkanal vil imidlertid årligt koste TV 2/Danmark A/S et stort millionbeløb på udgiftssiden. TV 2/Danmark A/S skal herefter selv finansiere produktionen af de ca. 40 daglige minutter, som TV-regionerne hidtil har stillet gratis til rådighed. Hvad det reelt koster, må TV 2/Danmark A/S kunne beregne. Et usikkert skøn ligger over 200 mio. kr. Denne fordel, som TV 2/Danmark A/S mister, har hidtil udgjort indirekte statsstøtte, der falder bort. Hvis staten vil, kan statsstøtten erstattes med direkte statsstøtte til driften eller ved en engangsinvestering i form af et kapitalindskud. Sådanne ordninger er godkendt i Frankrig af EU-Kommissionen. Hvis staten ikke kompenserer TV 2/Danmark A/S, vil det være en væsentlig svækkelse af virksomheden.

Forholdene angående landsnyheder ændres ikke. Den fulde konkurrence mellem private medier og statslige public service-medier kan og skal opretholdes nationalt for at sikre borgerne et samlet programudbud med mangfoldighed, alsidighed og kvalitet, selv om det ikke kan lade sig gøre af ressourcemæssige årsager på regionalt plan.